

ВІСНИК

ПРОФСПІЛКИ

залізничників і транспортних будівельників України

З В І Т

про роботу Ради профспілки за 2012–2013 роки

Соціально-трудові відносини та побутова робота

Фахівці Ради в складі профспілкової сторони спільного представницького органу брали участь у роботі над проектом Генеральної угоди з Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємців на наступний термін.

ПРЕДСТАВНИКИ РАДИ профспілки працювали у складі Національної тристоронньої соціально-економічної ради, брали участь у роботі Українського координаційного комітету сприяння зайнятості населення, фондів соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та нещасних випадків на виробництві, постійно працювали в робочих групах з розробки законопроектів та інших нормативно-правових актів.

З метою збереження досягнутої виробничої і соціальної стабільності в галузі термін дії чинної Галузевої угоди між Укрзалізницею та профспілками було продовжено до 2015 року включно.

Протягом 2013 року підписано спільні постанови про внесення змін і доповнень до Галузевої угоди стосовно професійного навчання студентів галузевих ВНЗ III–IV рівня акредитації за рахунок залізничної та затвердження Програми недержавного пенсійного забезпечення залізничників.

Укладено нову угоду з питань оплати праці, трудових і соціальних гарантій між Радою профспілки та Українською державною корпорацією «Укрметротунельбуд» на 2013–2014 роки.

Рада профспілки вносила пропозиції до проектів нормативних документів, пов'язаних з реформуванням галузі. У результаті цілеспрямованої роботи у Законі України «Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загальнодержавного користування» передбачено, що трудові відносини працівників Укрзалізничної, підприємств залізничного транспорту продовжуються з Товариством. Встановлено повну відповідальність Товариства за зобов'язаннями, передбаченими Галузевою угодою між Укрзалізницею та профспілками щодо підприємств залізничного транспорту. Зазначеним законом також передбачено, що з дня прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про утворення Товариства до його державної реєстрації Укрзалізниця, підприємства залізничного транспорту, господарські товариства не мають права без згоди центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, скорочувати чисельність працівників.

Таким чином, Раді профспілки вдалося зберегти на період реформування пільги та соціальні гарантії за Галузевою угодою для працівників і пенсіонерів галузі. Президія Ради профспілки на

засіданні 9 січня 2013 року затвердила Вимоги до Укрзалізничної та Уряду щодо вирішення соціально-трудових проблем у галузі та державної підтримки залізничного транспорту.

Вимоги профспілки до Укрзалізничної та Уряду в установлені законодавством терміни 15 січня 2013 року на засіданні спільної комісії фахівців Укрзалізничної та Ради профспілки та визнано такими, що, в основному, виконані.

В рамках трудового спору з Урядом відбулося 6 засідань примирної комісії за участі голови Національної служби посередництва і примирення О.Окіса, представників міністерств інфраструктури, соціальної політики, доходів і зборів, фінансів, економічного розвитку і торгівлі, керівництва Укрзалізничної. Профспілковою стороною у трудовому спорі представляв Голова профспілки В.Ткачов, його заступники М.Сінчак і В.Лесько, голови дорожніх профорганізацій, фахівці апарату Ради профспілки. Підсумкове засідання відбулося 12 грудня 2013 року.

В ході переговорів сторони уклали Угоду про врегулювання трудового спору, яке спиралося на рішення примирної комісії щодо кожної вимоги профспілки до Уряду окремо.

Зокрема, враховано, що Мінінфраструктури спільно з Укрзалізницею за час ведення переговорів виконано вимоги щодо підвищення тарифів на вантажні і пасажирські перевезення; проведено підвищення тарифних ставок і посадових окладів працівників галузі; укладено договори лізингу на поставку вантажних напіввагонів і запропоновано Уряду виділити з Держбюджету у 2014 році кошти на придбання рухомого складу; ініційовано питання внесення змін до ст. 89 Бюджетного кодексу про необхідність закласти в місцеві бюджети видатки на компенсаційні виплати за пільговий проїзд; забезпечено виконання пільг і гарантій за Галузевою угодою; збережено порядок фінансування з держбюджету медичних закладів, які не ввійдуть до АТ «Укрзалізниця»; досягнуто компромісного рішення із застосування типової форми контрактів з працівниками пасажирського господарства відповідно до законодавства та фінансування внесків до ПНПФ «Магістраль».

Про хід колективного трудового спору Рада профспілки регулярно інформувала спільно на сторінках «Вісника профспілки» та сайту профспілки, а повний текст Рішення примирної комісії також було надруковано в профспілковій газеті та розміщено на сайті.

ПРОВОДИЛАСЬ системна робота зі збереження зайнятості працівників, недопущення скорочення штату та чисельності працівників.

До керівництва Укрзалізничної висувалися вимоги провести роз-

рахунки нормативної чисельності працівників на обсяг роботи та довести до структурних підрозділів залізниць штатні розписи відповідно до нормативів чисельності. В результаті керівництвом Укрзалізничної поставлено завдання щодо збереження кадрового потенціалу галузі та недопущення звільнення працівників з підстав скорочення чисельності або штату.

Завдяки принциповій позиції профорганів усіх рівнів вдалося не допустити масових звільнень працівників з ініціативи роботодавця. Так, у 2012-му за скороченням чималістю або штату з галузі звільнилися 74 особи, у 2013 році – 280 осіб, що в порівнянні із сотнями тисяч зайнятих є досить низьким показником.

За наполяганням Ради профспілки з квітня 2013 року було скасовано запроваджений безстроково неповний робочий тиждень для працівників, заплановане з жовтня 2013-го введення неповного робочого часу було перенесено на грудень.

Про стан зайнятості працівників йшлося під час зустрічі 4 вересня 2013 року керівництва профспілки та голів дорожніх профорганізацій з Генеральним директором Укрзалізничної.

26 вересня 2013 року на засіданні президії Ради профспілки заслухано питання про стан зайнятості працівників залізничного транспорту в умовах реформування. Відзначено наявність невирішених питань у сфері зайнятості працівників галузі та факти допущення ряду недоліків з боку господарських керівників під час здійснення структурних змін у вагонному господарстві. Так, в окремих випадках від працівників вимагали писати заяви про звільнення та прийом на нове місце роботи, чим порушувалась ст. 36 КЗпП України стосовно продовження дії трудового договору в разі реорганізації підприємства. Таке розірвання трудового договору погіршує становище працівників, зокрема, зменшується розмір виплат, що обчислюються, виходячи з середньомісячної зарплати.

ЗА УЧАСТІ представників Ради профспілки розроблено та затверджено наказом Укрзалізничної від 9.04.2012 р., № 121-Ц «Загальне положення про запровадження фінансово-економічного механізму виконання житлової програми залізницями та підприємствами залізничного транспорту». Цим документом передбачено декілька шляхів реалізації Програми забезпечення залізничників житлом, у тому числі шляхом часткового залучення коштів працівників та погашення підприємствами відсотків за договором іпотечного кредитування, надання безвідсоткових позик на покращання житлових умов.

Крім цього, наказом Генерального директора Укрзалізничної від 4 жовтня 2013 р., № 339-Ц затверджено програму будівництва житла залізницями України на 2013–2014 роки, якою передбачено обсяги та напрямки реалізації

житлової політики галузі на цей період.

За 2012–2013 роки залізницями збудовано 139 квартир, за кошти залізниць придбано – 58, виділено позик на придбання 148 квартир. У 2013-му на надання позик для придбання житла було виділено понад 14 млн. грн.

УТРАВНІ 2012 року на базі дитячого оздоровчого закладу «Буревістник» Донецької залізничної Радою профспілки було проведено семінар з актуальних питань організації дитячого оздоровлення. У заході взяли участь понад 40 представників усіх залізниць України. Учасники обмінялися досвідом організації дитячого відпочинку та прийняли звернення до керівництва Укрзалізничної із закликом дотримуватись позиції щодо неможливості відчуження та приватизації об'єктів соціальної сфери залізничного транспорту, збереження оздоровчих закладів у галузі, забезпечення їх фінансування, господарського утримання та ефективного функціонування для покращання стану здоров'я працівників і членів їхніх сімей.

Аналогічний семінар-нараду для фахівців галузевих дитячих оздоровниць з актуальних питань організації відпочинку у 2013 році Рада профспілки провела у пансіонаті «Промісний» Південно-Західної залізничної. Представників дитячих закладів залізничної і фахівців профорганів усіх рівнів, які безпосередньо беруть участь в організації оздоровлення дітей, всебічно поінформували про ситуацію в галузі з цього питання, відповідні рішення правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та проблемні питання, які вимагають законодавчого вирішення й обговорювалися під час парламентських слухань.

Радою профспілки було підготовлено методичний посібник з питань організації відпочинку у оздоровлення дітей і підлітків, який було надано учасникам семінару та розіслано причетним представникам дитячих оздоровниць і профорганів.

Рада профспілки постійно виступає за збереження в ході реформування залізничного транспорту всіх об'єктів соціальної сфери, які функціонують у галузі. З огляду на те, що працівниками галузі постійно висловлюються занепокоєння з приводу майбутнього соціальної сфери залізничного транспорту – оздоровчих закладів, спортивних комплексів, будинків науки і техніки тощо, Рада профспілки звернулася до керівництва Укрзалізничної, зазначивши, що будь-які рішення щодо подальшої долі цих закладів мають погоджуватися з паритетним профспілковим органом.

Зважаючи на постійну увагу профспілки до цього питання та завдяки тому, що в галузі залишилися майже всі оздоровчі заклади, в умовах обмеженого фінансування спільними зусиллями вдалося зберегти обсяги оздоровлення працівників і членів їхніх сімей.

Щороку у відомчих закладах оздоровлюється близько 70 тис. залізничників, з них 35 тис. дітей.

Крім цього, в 2013 році з ініціативи керівництва Укрзалізничної та профспілки, за підтримки Мінсоцполітики на базі Міжнародного дитячого центру «Артек» було проведено I Форум юних залізничників. У 2013 році 289 дітей залізничників отримали нагоду відпочити у найкращому дитячому оздоровчому закладі України та весело й з користю провести час.

Путівки отримали сироти, діти із малозабезпечених та багатодітних сімей, а також обдаровані й талановиті юні залізничники. Кошти на їх відпочинок було виділено з державного бюджету, а залізничники забезпечили безкоштовне перевезення та супровід дітей працівників галузі.

В 2012 році на Донецькій залізничній у м. Красний Лиман було успішно проведено чергову VII Спартакіаду залізничників у рамках заходів до Дня профспілки залізничників і транспортних будівельників України. В свою чергу фінальні змагання VIII Спартакіади залізничників України відбулися 2–4 серпня 2013 року у Львові на базі дорожнього фізкультурно-спортивного клубу «Локомотив». Спортсмени та збірні команди залізничників змагались за першість з шести видів спорту: армрестлінгу, міні-футболу, гирьового спорту, настільного тенісу, шахів і волейболу.

З переможців галузевої спартакіади формується збірна команда профспілки, яка традиційно займає призові місця на змаганнях Всеукраїнської міжгалузевої спартакіади трудящих промислової сфери і транспорту. Зокрема на XVIII Всеукраїнській спартакіаді 2012 року залізничники достойно представили спортивні досягнення галузі і посіли призове друге загальнокомандне місце, а команда з волейболу отримала перше місце. У 2013 році залізничники також збрали «срібний» врожай у загальнокомандному залуку і отримали низку призових медалей на XIX міжгалузевої Спартакіаді, що відбулася в Алушті 23–25 вересня.

Керівництвом Укрзалізничної, залізничних, дорожніх фізкультурно-спортивними клубами «Локомотив» створюються сприятливі умови для тренувань спортсменів та надається допомога з екіпірування, спорядження і відрядження учасників змагань.

ОДНІЄЮ із соціальних пільг, реалізація якої перебуває на постійному контролі Ради профспілки, є забезпечення залізничників побутовим паливом, що має важливе значення, перш за все, для пенсіонерів. Керівництво окремих залізничних неодноразово порушувало питання про вилучення цієї норми з Галузевої угоди та колдоговорів залізничної, пропонуючи замінити її на грошову компенсацію, але Рада профспілки не погодилася.

Загалом ситуація із забезпеченням працівників та пенсіонерів залізничного транспорту побутовим паливом значно змінилася, і ді-

НАПЕРЕДОДНІ

Наприкінці березня планується провести конференцію профспілки з розгляду питань щодо:

- підсумків виконання Галузевої угоди між Державною адміністрацією залізничного транспорту та профспілками за 2013 рік;
- звітів про роботу Ради профспілки за 2012–2013 роки та Ревізійної комісії профспілки;
- реалізації пропозицій та критичних зауважень делегатів VI з'їзду профспілки.

ючий порядок збережено лише на трьох залізницях.

Видача побутового палива проводиться на Донецькій, Придніпровській та Південній залізницях, де функціонують паливні бази. На Південно-Західній, Львівській і Одеській залізницях запроваджено різні системи грошових компенсацій і матеріальної допомоги. Крім цього, за бажанням осіб, які мають право на отримання палива, компенсація надається на Придніпровській залізничній.

УЗВІТНОМУ ПЕРІОДІ завдяки наполегливій позиції Ради профспілки вдалося зрушити питання недержавного забезпечення залізничників через Професійний недержавний пенсійний фонд «Магістраль».

16 грудня 2013 року внесено доповнення до п. 3.2.6 Галузевої угоди такого змісту: «Здійснювати недержавне пенсійне забезпечення залізничників через Професійний недержавний пенсійний фонд «Магістраль» відповідно до «Програми недержавного пенсійного забезпечення залізничників», що є додатком № 4 до Галузевої угоди».

Відповідно до фінансових планів залізниць України на 2013 рік виділено 18 млн грн. на недержавне пенсійне забезпечення залізничників, які повністю використано на передбачені цілі – всіма залізницями України укладено пенсійні контракти з ПНПФ «Магістраль» та перераховано пенсійні внески на користь своїх працівників у розмірі від 50 до 70 грн. кожному.

Рада профспілки веде широку інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо укладання пенсійних контрактів самими працівниками, надає практичну допомогу працівникам, профспілковому активу, фахівцям залізничної.

ПРОФОРГАНИ постійно контролюють питання профілактики соціально небезпечних хвороб, дотримання прав та недопущення дискримінації і переслідування ВІЛ-позитивних працівників, що відображено в галузевих угодах, які укладаються Радою профспілки.

Профспілка продовжує активну роботу із запровадження різноманітних програм з профілактики ВІЛ/СНІДу та туберкульозу на робочих місцях. Це продуктивно тим, що захворювання на ВІЛ/СНІД є глобальною загрозою для соціального прогресу та розвитку. Головною метою такої співпраці є мінімізація ризиків у питаннях охорони праці та здоров'я членів профспілки й осіб, які користуються послугами пасажирського залізничного транспорту, шляхом запровадження інформаційно-просвітницьких, навчальних і профілактичних заходів і програм.

Крім цього, у 2012 році Укрзалізниця спільно з Радою профспілки було підписано тристоронній Меморандум з громадськими організаціями «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» та «Німецьким товариством міжнародного співробітництва» про взаєморозуміння і співпрацю.

ЗВІТ про роботу Ради профспілки за 2012–2013 роки

Цими документами передбачається сприяння ініціативам партнерів у напрямку реалізації заходів профілактики ВІЛ/СНІДу, туберкульозу на підприємствах галузі, захисту працівників з питань подолання стигми та дискримінації, проведення соціальних акцій, спрямованих на інформування щодо профілактики соціально небезпечних хвороб, пропаганди здорового способу життя, розміщення соціальної реклами на підприємствах, в установах, організаціях та галузевих засобах масової інформації.

Оплата праці

Питання оплати праці, гідного її рівня у порівнянні з іншими галузями економіки — пріоритетний напрям діяльності Ради профспілки, яка для вирішення цього завдання та прийняття дієвих рішень тісно співпрацює з Урядом України, Міністерством інфраструктури та Укрзалізницею. Постійно проводиться моніторинг рівня оплати праці в галузях економіки України, по залізничних і підприємствах залізничного транспорту, за основними професіями господарств залізничного транспорту, за обліком і оплатою годин, відпрацьованих понад норму робочого часу, у вихідні і святкові дні, плинності робочої сили, дотримання термінів виплати зарплати.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ працює у складних фінансово-економічних умовах, пов'язаних зі зменшенням обсягів виробництва в галузях економіки України. Це, у свою чергу, призводить до падіння обсягів перевезень і, відповідно, зменшення доходних надходжень підприємств залізничного транспорту, має негативний вплив на добробут робітників.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, на виконання Галузевої угоди Укрзалізницею за погодженням з Радою профспілки приймалися рішення про підвищення тарифних ставок і посадових окладів працівників галузі. Тарифні ставки і посадові оклади підвищувалися двічі в 2012-му та двічі — в 2013-му. Коефіцієнт підвищення за два роки склав 1,216. Чергове підвищення на 5 % відбулося з 1 січня 2014 року.

Водночас темп зростання зарплати у 2013 році майже у 2,5 рази менше ніж у 2012-му. Зменшення вантажообігу, яке почалося у 2012-му, продовжувалося у 2013-му. За рік вантажообіг виконано на 91,8 % плану і на 94,1 % — до попереднього року. Транзитні перевезення за рік виконано на 82,5 % плану і на 80,1 % до 2012 року. Це вплинуло на те, що розмір зарплати залізничників за рік не досяг тих планових показників, які було затверджено у фінансовому плані. Так, при запланованій середній зарплаті на 2013 рік 4048,2 грн. фактично досягнуто 3971,8 грн., що становить 98,1 % плану, і це при тому, що у цьому році було підвищено тарифи на вантажні та пасажирські перевезення, а підвищення зарплати було одним із аргументів розгляду цього питання.

Тобто Укрзалізницею не забезпечується виконання Генеральної та Галузевої угод про зростання зарплати, що свідчить про економічні прорахунки з боку державних органів управління при плануванні і затвердженні фінансових планів залізниць.

В 2012-му середньомісячна зарплата становила 3759,2 грн. і зрос-

ла відповідно до 2011 року на 473,2 грн., або на 14,4 %.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника основної діяльності залізничного транспорту за 2013 рік склала 3971,8 грн. і зросла проти 2012-го на 212,6 грн., або на 5,7 %.

В структурі експлуатаційних витрат залізниць частка коштів фонду оплати праці за 2013 рік складає 30,7 %, а з відрахуваннями на соціальні заходи — 11,7 %. Незважаючи на те, що у структурі витрат залізниць кошти фонду оплати праці мають найбільшу частку, розмір зарплати залізничників незначний і з року в рік відстає від темпів зростання зарплати в галузях економіки, промисловості України.

Структура фонду оплати праці склалась за 2013 рік наступним чином: основна заробітна плата — 53,1 %, додаткова зарплата — 39,2 %, інші заохочувальні та компенсаційні виплати — 7,7 %.

Щорічно працівникам залізничного транспорту виплачувалась винагорода за підсумками роботи за рік у розмірі 50 % місячної тарифної ставки, посадового окладу.

Співвідношення зарплати працівників галузей економіки України становить 121,6 %, промисловості — 105,5 %, транспорту — 110,7 %.

У 2012 році залізничний транспорт займав 10 місце за рівнем зарплати серед галузей економіки України, у 2013-му — 11 місце. Незважаючи, що підвищення тарифних ставок і посадових окладів відбувається щорічно, Укрзалізницею не забезпечується зростання зарплати відповідно до темпів її зростання в економіці активних галузях економіки. Темпи зростання зарплати у галузях економіки становлять 7,9 %, у промисловості — 7,5 %, а на залізничному транспорті — тільки 5,7 %, що свідчить про те, що фактично заробітна плата заморожена, а заходи, які вживаються зі сторони державних органів управління й Укрзалізницею, недостатньо ефективні для забезпечення гідного рівня зарплати, що відповідало би складності, напруженості і відповідальності роботи залізничників.

Збільшення фактичного фонду оплати праці за 2013-й у порівнянні з 2012 роком відбулося лише на 95 млн грн. Це може свідчити про те, що підвищення зарплати працівників відбулося, в основному, за рахунок вивільнення працівників галузі. Зменшення чисельності працівників у 2013 році у порівнянні з 2012-м склало 15772 особи. За 2012 рік з залізничного транспорту з різних причин вибуло 38454 особи, у тому числі за власним бажанням — 13883 особи, за скороченням чисельності або штату, через зміни в організації виробництва і праці — 74 особи, прийнято на роботу 30643 особи, плинність кадрів становила 4,1 %. У 2013-му вибуло 45038 працівників, у тому числі за власним бажанням — 11401 особа, за скороченням чисельності або штату, через зміни в організації виробництва і праці — 280 осіб, прийнято на роботу 28885 працівників, плинність кадрів становить 3,6 %.

Разом з тим, при зменшенні вантажоперевезень на залізницях застосовувались такі непопулярні заходи, як запровадження неповного робочого часу і надання працівникам відпусток без збереження зарплати. При тому, що запровадження неповного робочого часу відбувалося не для певних категорій працівників, а для всіх, незалежно від обсягів виконуваних робіт. В окремі місяці року з погіршенням фінансового стану і зменшенням доходних

надходжень спостерігалось таке явище, як невилплати премії за виробничі результати роботи в окремих підрозділах залізниць або її виплата на рівні 5 %. Так, середня сума премії та її відсоток за результатами виробничої діяльності за 2013 і 2012 роки склала, відповідно, 254 грн. (12,0 %) та 338 грн. (17,4 %). Зменшення відбулося на 5,4 %. Такі суми виплат навряд чи виступають гідним мотиватором для збільшення працездатності, що, в свою чергу, призведе до підвищення показників фінансово-економічної діяльності.

Попри те, що відбулося зменшення обсягів роботи, працівники залізничного транспорту залучались до роботи у неробочий час, у святкові і неробочі дні, вихідні дні. Так, за 2013 рік відпрацьовано 4320 тис. год., що дорівнює роботі щомісячно 2155 осіб.

НА ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ Ради профспілки протягом двох років було винесено для розгляду і погодження 34 збірника галузевих норм праці та нормативів чисельності, які проходили апробацію в структурних підрозділах залізниць і були визнані придатними для застосування у виробничих умовах.

З ініціативи Ради профспілки продовжувалась робота щодо захисту трудових і економічних інтересів працівників. Впродовж 2012–2013 років вносились доповнення до наказів Укрзалізницею про оплату праці, про особливості регулювання робочого часу.

За участі дорожніх комітетів профспілки переглянуто проект наказу Укрзалізницею «Про особливості регулювання робочого часу і часу відпочинку окремих категорій працівників залізничного транспорту, робота яких безпосередньо пов'язана із забезпеченням безпеки руху поїздів і обслуговуванням пасажирів». Підготовлено проект Положення про порядок і умови виплати компенсаційних надбавок за характер роботи, пов'язаний зі службовими поїздами працівників залізничного транспорту, робота яких проходить у дорозі (під час слідування залізничного рухомого складу), має роз'їзний або пересувний характер роботи.

РАЗОМ зі спеціалістами Укрзалізницею Радою профспілки підготовлено ряд роз'яснень, направлених на врегулювання на місцях окремих питань організації і оплати праці:

- про залучення працівників до виконання робіт, не обумовлених трудовим договором (лист від 28.08.2013 р., № ЦЗЕ-11/1908);
- щодо оплати фактичного часу роботи водіїв автотранспортних засобів з ненормованим робочим днем (лист від 5.06.2013 р., № ЦЗ-1-10/77);
- щодо встановлення доплати працівникам за роботу у важких і шкідливих умовах праці (лист від 5.06.2013 р., № ЦЗ-1-10/76);
- щодо обліку робочого часу та його оплати для змінних працівників, направлених у відрядження (лист від 18.12.2013 р., № ЦЗЕ-12/104);
- щодо виплати одноразової матеріальної допомоги при звільненні жінок з роботи у зв'язку з виходом на пенсію (лист від 25.06.2013 р., ЦЗЕ-11/853).

РАДА ПРОФСПІЛКИ продовжувала здійснювати моніторинг роботи пасажирського господарства щодо організації й оплати праці працівників. На засіданні президії Ради було розглянуто питання роботи провідників пасажирських вагонів у парках відстою, стан виконання законодавства України та Галузевої угоди з питань організації і оплати

праці у пасажирському господарстві Південної залізниці та стан організації і оплати праці у ДП «Українська залізнична швидкісна компанія».

На вимогу профспілки Укрзалізницею внесено доповнення до наказу Укрзалізницею від 21.05.2010 р., № 369-Ц «Про організацію роботи поїзних бригад пасажирських поїздів», а саме до нормативів обслуговування пасажирських поїздів (вагонів, моторвагонного рухомого складу) про включення до робочого часу прикордонного і митного контролю кожного провідника. По локомотивному господарству врегульовано питання роботи локомотивних бригад на подовжених плечах, а саме щодо встановлення підвищених тарифних ставок — вони підвищуються локомотивним бригадам, які працюють на подовжених дільницях, у т. ч. по обороту, а також заборонено скорочувати відпочинок локомотивним бригадам на подовжених плечах.

Матеріали щодо дотримання законодавства з оплати праці постійно публікуються на шпальтах «ВІСНИКА», розміщуються на сайті профспілки та надсилаються в дорпрофсожі.

Всі запитання з організації й оплати праці, що надходили до Ради профспілки від спілчан, первинних профорганізацій у письмовій та усній формі, уважно розглядались, вивчалися, на них своєчасно надавались відповіді. Деякі з них вивчалися за участі головних управлінь Укрзалізницею: охорони і організації праці, фінансово-економічного, господарств: локомотивного, колійного, електрифікації та енергопостачання. Більшість зазначених у зверненнях питань було реалізовано в нормативних документах Укрзалізницею та наказах про оплату праці, а за окремими вживались заходи, спрямовані на виправлення порушень.

Правозахисна робота

Звітний період характеризується активною роботою правової інспекції праці Ради профспілки. Всі завдання, поставлені VI з'їздом профспілки, виконуються в повному обсязі. Так, для реалізації «Основних напрямків діяльності Ради профспілки на 2012–2016 роки» правовою інспекцією праці проведено ряд заходів, спрямованих на забезпечення захисту трудових прав і соціально-економічних інтересів членів галузевої профспілки.

ВЖИТІ ЗАХОДИ сприяли більш ретельному розгляду на місцях питань дотримання трудового законодавства, положень Галузевої угоди і колективних договорів. Трирівнева система забезпечення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю впроваджувалась за активної методичної та практичної підтримки правової інспекції праці. Всього за матеріалами правової інспекції праці в звітний період проведено 137 засідань президії дорпрофсожів, 290 засідань президій теркомів, понад 120 засідань профкомів первинних профорганізацій. Суттєво розширилось і коло актуальних соціально-економічних та правових питань, що розглядалися на засіданнях виборних органів профспілки всіх рівнів. За підсумками розглянутих питань правоохоронної діяльності працівникам повернуто за звітний період безпідставно утриманих або недо-

плачених коштів на суму більше ніж 40 млн грн.

В результаті проведеної роботи правовою інспекцією праці Ради профспілки та на виконання рішень виборних органів профспілки у звітному періоді втратили гостроту питання порушення прав виборних органів профспілки, які становлять 1,8 % загальної кількості. Зведено до мінімуму безпідставні притягнення працівників до матеріальної відповідальності — 0,4 %. Завдяки реалізації Програми підтримки молодих членів профспілки, затвердженої Радою профспілки 24.11.2011 р., молодим спілчанам, які прийшли в трудові колективи у 2012–2013 рр. після закінчення навчальних закладів I–IV рівня акредитації на вимогу правової інспекції праці повернуто пільг і соціальних гарантій на суму більше 150 тис. грн. Порушення трудових прав молоді та жінок у звітному періоді зменшилось до 4 % (з 11 % в попередній періоді). Фіксується суттєве зменшення порушень трудового законодавства і в частині прийому на роботу та звільнення з роботи, переведення працівників на інші роботи, не обумовлені трудовим договором, а саме до 5,4 % у звітному періоді (порівняно з 12 % в попередній періоді).

НА ЖАЛЬ, стабільним залишається рівень порушень роботодавцями умов Галузевої угоди і колективних договорів та становить 12 % загальної кількості виявлених порушень. Має тенденцію до зростання рівень порушень трудового законодавства в частині нормування та оплати праці — з 25 % в попередні роки до 28,8 % — у звітний період. Далекі від стабілізації питання організації робочого часу і часу відпочинку працівників, які з року в рік коливаються в межах 17–18 % загальної кількості виявлених порушень. Викликає занепокоєння застосування роботодавцями в ряді випадків методів підтримання трудової дисципліни, далеких від норм трудового законодавства. Тільки доган за ці два роки на працівників залізниць та інших підприємств надано понад 69 тис.

На вимогу правової інспекції праці Ради профспілки скасовано більше 1200 доган. Посилена увага цим питанням повинні приділяти виборні органи первинних профорганізацій як профоргани першого рівня громадського контролю за дотриманням законодавства про працю.

На виконання «Основних напрямків діяльності Ради профспілки на 2012–2016 рр.» у всіх дорожніх та територіальних комітетах профспілки активно діють громадські юридичні консультації. Як правило, двічі на тиждень ведеться прийом бажаних отримати безкоштовну юридичну допомогу з питань трудового законодавства та ін. Силами правової інспекції праці у звітному періоді на особистому прийомі спілчанам надано понад 17 тис. юридичних консультацій. Розглянуто 622 письмових звернення, більшість із них вирішено позитивно. Суттєву роль у зростанні кількості звернень до профорганів відіграють і «Дні трудового права», яких за ці два роки проведено більше ніж 300 у всіх регіонах залізниць України. В заходах у рамках «Днів трудового права» взяла участь понад 25 тис. працівників, що значно посилило поінформованість членів профспілки в регіонах про діяльність дорожніх і територіальних комітетів профспілки та Ради профспілки, дозволило оперативніше вирішити проблемні питання. Значну роль у підвищенні рівня правової освіти спілчан відіграють і консультативні матеріали, що публі-

куються в профспілкових засобах масової інформації. У звітному періоді правовою інспекцією праці опубліковано 272 матеріали на правову тематику.

З метою реалізації затверджених заходів у звітному періоді перевірено 1529 підприємств, установ і організацій залізничного транспорту й транспортного будівництва. В середньому кожний правовий інспектор праці провів на 35 перевірок більше, ніж за минулі періоди. На вимогу правової інспекції праці Ради профспілки роботодавцями скасовано на 14 % більше наказів соціально-економічного спрямування, працівникам повернуто вдвічі більше коштів, ніж за 2009–2011 роки. Так, за підсумками вивчення стану справ щодо дотримання трудового законодавства, правовими інспекторами праці у звітному періоді внесено 1373 подання про усунення понад 10 тис. порушень трудового законодавства, Галузевої угоди і колективних договорів.

У ПАМКАХ виконання роботодавцями подань правової інспекції праці поновлено на попередній роботі 8 незаконно звільнених працівників, 6 працівників поновлено на попередній роботі при незаконному переведенні з виплатою різниці в зарплатній платі, змінено формулювання причин звільнення ще 13 працівників, що дозволило їм скористатися державними соціальними гарантіями, в тому числі у сфері зайнятості, і соціальними гарантіями, передбаченими Галузевою угодою й колективними договорами. За грубі порушення законодавства про працю на вимогу виборних органів профспілки адміністрацією залізниць та іншими державними органами до відповідальності притягнуто 52 посадові особи залізничного транспорту.

НА ВИМОГУ правової інспекції праці Ради профспілки роботодавцями всіх рівнів працівникам повернуто 14,6 млн грн. незаконно утриманих або недоплачених коштів. Більше половини з них — кошти, недоотримані за надурочні години роботи, в тому числі у вихідні та святкові дні, не обліковані графікові години роботи, позбавлення преміальних виплат з порушеннями вимог відповідних положень про преміювання, внаслідок безпідставних притягнень до дисциплінарної відповідальності.

Під час проведення «Днів Ради профспілки» правова інспекція праці надала практичну допомогу профкомом первинних профорганізацій, в ході яких вивчено організацію роботи структурних підрозділів і профкомів щодо дотримання законодавства про працю, Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Окрім цього, правовою інспекцією праці Ради профспілки підготовлено матеріали, розглянуті президією Ради профспілки. У звітному періоді розглянуто п'ять питань щодо дотримання трудового законодавства.

Більшість господарників виконують вимоги правової інспекції праці та своєчасно усувають виявлені порушення. Проте з окремих питань у випадках ігнорування вимог профспілкових органів та правової інспекції праці ряд матеріалів спрямовано до органів прокуратури та державної інспекції праці. У звітному періоді таких матеріалів направлено до органів прокуратури — 10, до державної інспекції праці — 10. В 36 випадках трудові права членів профспілки захищались за безпосередньої участі правових інспекторів праці в судовому порядку.

Значна увага правової інспекції праці приділяється і підготовці пропозицій до проектів законодавчих актів, що зачіпають трудові та соціально-економічні права членів профспілки. До профільних комітетів Верховної Ради України, Спільного представницького органу профспілок від імені профспілки залізничників і транспортних будівельників спрямовано понад 30 пропозицій до проектів 14 законодавчих актів. У ряді випадків керівники і фахівці Ради профспілки брали особисту участь в обговоренні проектів законодавчих актів на засіданнях профільних комітетів.

Охорона праці

У 2012–2013 роках продовжувалась робота Ради профспілки щодо здійснення громадського контролю за виконанням Закону України «Про охорону праці», створення належних виробничих, санітарно-побутових умов та умов відпочинку, виявлення та усунення несприятливих для здоров'я працівників шкідливих виробничих факторів, надання пільг та компенсацій за роботу зі шкідливими і важкими умовами праці, забезпечення їх засобами індивідуального захисту.

РАДОЮ ПРОФСПІЛКИ постійно проводиться систематична робота з організації і проведення навчання представників усіх рівнів з питань охорони праці.

За участі Державної служби гірничого нагляду і промислової безпеки України і Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань проведено навчання і перевірки знань головних технічних і технічних інспекторів праці Ради профспілки та представників профспілки з охорони праці підприємств прямого підпорядкування.

ТЕХНІЧНОЮ інспекцією праці Ради профспілки перевірено 1662 підконтрольних підрозділи з охорони праці, у т. ч. 237 – разом з органами державного нагляду та відомчого контролю за охороною праці. При цьому виявлено понад 14 тис. порушень вимог нормативних актів з охорони праці, внесено роботодавцям 1139 висновків та подань щодо їх усунення, з яких 1095 вирішено позитивно.

Взято участь у спеціальному розслідуванні 149 нещасних випадків, в роботі комісії з прийняття в експлуатацію 106 нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення.

Призупинялась експлуатація 972 виробничих об'єктів, машин, механізмів, устаткування, інших засобів виробництва, підготовлено до розгляду виборними профорганами дорожніх і територіальних комітетів профспілки 439 питань з охорони праці.

За участі технічних (головних технічних) інспекторів праці проводилось формування та укладення 370 колективних договорів та угод на підприємствах і в структурних підрозділах галузі, розглянуто 1583 звернення членів профспілки, з яких 1449 вирішено позитивно.

У складі виїзних бригад під час проведення Днів Ради профспілки технічна інспекція праці надавала практичну допомогу профкомам первинних профорганізацій. Вивчено організацію роботи структурних підрозділів відповідних залізниць і профкомів щодо дотримання Законів України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

За результатами проведених

перевірок технічною інспекцією праці Ради профспілки виявлено факти недоплати працівникам за час проходження технічної навчання, медичної комісії, роботу у важких і шкідливих умовах праці, керівництво стажуванням з охорони праці, відсутності забезпечення молоком, спецодягом, спецвзуття тощо.

ЗАГАЛОМ підсумками роботи технічної інспекції праці Ради профспілки у звітному періоді працівникам повернуто коштів на суму 302,9 тис. грн.

Здійснювався контроль за виконанням постанов президії Ради профспілки «Про стан забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального захисту, а також мийними і знешкоджувальними засобами відповідно до галузевих нормативів», «Про стан охорони праці в структурних підрозділах господарства електрифікації та електропостачання», «Про стан охорони праці в структурних підрозділах господарства будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд», «Про стан утримання житлових (турних) вагонів виробничо-побутового призначення в колійному господарстві», щодо виконання «Програми з приведення до належного стану будинків відпочинку локомотивних бригад локомотивного господарства залізниць України», наданням працівникам пільг та компенсацій за роботу зі шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці.

На постійному контролі Ради профспілки знаходилась Програма з приведення до належного стану будинків відпочинку локомотивних бригад, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями відповідно до встановлених нормативів на 2006–2013 роки.

За інформацією Головного управління локомотивного господарства, станом на 1 січня 2014 року зі 68 будинків та 14 кімнат відпочинку локомотивних бригад повністю приведено до сучасного рівня всі будинки та кімнати відпочинку.

Службами локомотивного господарства Придніпровської, Південної залізниць в 2013 році проведено капітальні ремонти у будинках відпочинку локомотивних бригад станції Дніпропетровськ (локомотивне депо Дніпропетровськ) та станції Лозова (локомотивне депо Лозова).

Виконання програми залізничними завершено. Радою профспілки і Головним управлінням локомотивного господарства Укрзалізниці і в подальшому буде здійснюватися організація роботи та постійний контроль за санітарно-побутовим станом у будинках і кімнатах відпочинку локомотивних бригад.

ЗАВДЯКИ принциповій роботі Ради профспілки щодо підготовки залізниць, підприємств залізничного транспорту до роботи в осінньо-зимовий період значно покращився стан забезпечення працівників якісним спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального захисту.

Так, станом на 1.01.2014 р. забезпеченість зимовими видами спецодягу, спецвзуття становить: костюмами «Гудок», «Зима», «Колійник», теплотахисними костюмами, чоботами утепленими, чоботами кирзовими, черевиками шкіряними, валянками по залізницях – 100 %.

У звітному періоді на засіданнях президії Ради профспілки було розглянуто питання «Про підсумки роботи технічної інспекції праці Ради профспілки у 2011–2012 роках», «Про проведення «Дня охорони праці» у 2012–2013 роках», «Про стан охорони праці в струк-

турних підрозділах господарства електрифікації та електропостачання», «Про стан забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, а також мийними і знешкоджувальними засобами відповідно до галузевих нормативів», «Про стан охорони праці в колійних машинних станціях залізниць України» з доповідями керівників та фахівців головних управлінь, приймалися відповідні рішення, здійснювався постійний контроль за їх виконанням.

ІНІЦІАТИВИ Ради профспілки продовжувалось страхування від нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, усіх членів профспілки, а починаючи з 1 липня 2013 року профспілкою запроваджено страхування членів профспілки від випадків природної (раптової) смерті на виробництві зі страховою сумою у розмірі 6 тис. грн. за кожний випадок.

У звітному періоді Радою профспілки із 227 нещасних випадків, що сталися на виробництві, до Страхової компанії направлено матеріали на виплату страхових сум за 191 випадком. Станом на 1 лютого 2014 року за всіма цими випадками виплачено потерпілим та сім'ям загинувших 898 тис. грн., у т. ч. 171 тис. грн. – за випадками з тимчасовою втратою працездатності, 511 тис. грн. – за нещасними випадками з інвалідним та 216 тис. грн. – зі смертельними наслідками. Матеріали ще за 18 випадками природної (раптової) смерті працівників на виробництві знаходяться в стані оформлення.

Радою профспілки опрацьовувалися і вносилися відповідні зауваження і пропозиції до:

- проекту Закону України «Про основні засади державної політики у сфері попередження надзвичайних ситуацій та профілактики травматизму не виробничого характеру»;

- проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті»;

- проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту безпеки інфраструктури залізничного транспорту»;

- Загальнодержавної цільової програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2012–2016 роки;

- проекту наказу Міністерства інфраструктури «Про внесення змін до Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України»;

- проекту наказу Міністерства інфраструктури «Про Галузеву програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2013–2017 роки»;

- наказу Міненергосугілля «Про затвердження Правил охорони праці під час поточного ремонту і підготовки до наливу цистерн для нафтопродуктів та вагонів бункерного типу для нафтобітуму»;

- наказу Укрзалізниці «Про затвердження Правил улаштування і утримання будинків та кімнат відпочинку локомотивних бригад»;

- проекту наказу Держгірпромнагляду до «Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам залізничного транспорту України»;

- проекту наказу Міністерства інфраструктури «Правила охорони праці для особового складу відомчої воєнізованої охорони на залізничному транспорті».

Представники відділу охорони праці також брали участь у роботі:

- Громадської Ради при Державній інспекції України з безпеки на наземному транспорті;

- семінарів-нарад з охорони праці Укрзалізниці та підприємств залізничного транспорту прямого підпорядкування, комісії з перевірки знань посадових осіб з питань охорони праці в галузевих навчальних центрах;

- комісії Укрзалізниці з перевірки знань посадових осіб при призначенні на посаду;

- комісії Укрзалізниці з проведення огляду-конкурсу на краще підприємство з охорони праці за 2012–2013 роки;

- виставки та комісії Укрзалізниці з відбору моделей спецодягу та спецвзуття для працівників залізничного транспорту.

РАДОЮ ПРОФСПІЛКИ було встановлено постійний контроль за відрізуванням залізничними, підприємствами залізничного транспорту коштів на охорону праці.

Так, за даними залізниць, витрати коштів на реалізацію заходів щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища за 2012–2013 роки склали 674 млн грн., у т. ч. на заходи за колективними договорами – 598,1 млн грн.

У звітному періоді заходи у сфері охорони праці, вжиті Укрзалізницею, залізницями, їх структурними підрозділами та підприємствами залізничного транспорту разом з Радою профспілки, дорожніми, територіальними та первинними профорганізаціями призвели до зниження кількості нещасних випадків на виробництві на 24,6 %, травматизм зі смертельними наслідком залишився на рівні минулих років.

Організаційна робота

Рада профспілки протягом 2012–2013 років здійснювала активну діяльність у сфері організаційної роботи.

У ЗВІТНОМУ періоді проведено 4 засідання Ради профспілки та 13 засідань її президії, на яких було розглянуто та прийнято рішення з 82 актуальних питань.

Відповідно до рішення Ради профспілки 2012 рік проведено під гаслом «Молодь – майбутнє профспілки», а 2013-й – «Реформування галузі – соціальну спрямованість».

У рамках оголошених гасел на засіданнях центральних виборних органів профспілки розглянуто питання:

- про соціальні, економічні та організаційні передумови для життєвого самовизначення і самореалізації молоді профспілки;
- про забезпечення трудових прав молодих членів профспілки залізничників і транспортних будівельників України;
- про діяльність профорганізації усіх рівнів щодо захисту трудових прав членів профспілки в умовах реформування галузі;
- про стан зайнятості працівників підрозділів залізничного транспорту України в умовах реформування галузі;
- про реформування структури профспілки залізничників і транспортних будівельників України.

Проведено огляд-конкурс на кращу профспілкову організацію щодо роботи з молоддю.

Продовжувалась реалізація Концепції молодіжної політики профспілки, в рамках якої проведено: молодіжну звітно-виборну кампанію і IV Форум молоді профспілки, чотири засідання Молодіжної ради профспілки. Розроблено заходи щодо реалізації Програми підтримки молодих членів профспілки на 2013 та 2014 роки.

Представники профспілки та молодіжної ради взяли участь у

Міжнародному молодіжному Форумі профспілок залізничників (м. Сочі), який було організовано Міжнародною Конфедерацією профспілок залізничників і транспортних будівельників.

Проведено навчальний Форум молоді профспілки у Коломиї.

За підтримки та участі Фонду Фрідріха Еберта представники Ради профспілки та Молодіжної ради профспілки взяли участь в актуальних семінарах та тренінгах.

У звітному періоді розроблено та затверджено:

- положення про систему організації роботи з кадровим резервом на посади керівників профорганізації та працівників апаратів профспілкових органів;

- нову систему навчання профспілкових кадрів і активу;

- заходи щодо участі у проекті «Отримай свій шанс», спрямованому на забезпечення кращого майбутнього дітей-вихованців та випускників інтернатних закладів Вінницької та Одеської областей. Апробовано модель наставництва на робочому місці в структурних підрозділах залізничного транспорту міст: Одеса, Котовськ, Жмеринка, Козятин, Хмельницький, Фастів, Вінниця. Міжнародною організацією Global Development Network проект визнано одним із шести півфіналістів конкурсу на найкращий інноваційний соціальний проект світу;

- заходи щодо організації проведення відеоконференцій профспілки у мережі Інтернет. Укладено договори на розбудову та супроводження відповідного програмно-технічного комплексу. Визначено місця дислокації відео-селекторних студій по регіонах обслуговування та відповідальних адміністраторів;

- рішення про утворення корпоративної профспілкової мережі мобільного зв'язку. Видано 719 безкоштовних корпоративних сім-карток;

- рішення про запровадження проектного підходу до реалізації молодіжної політики профспілки.

ОРГАНІЗОВАНО та проведено у 2012 році звітну кампанію в первинних профорганізаціях, а у 2013 році – загальнопрофспілкову звітну кампанію, під час яких було проаналізовано діяльність профспілкових органів щодо захисту соціально-економічних інтересів працівників, зміцнення єдності профспілки. За результатами звітних кампаній двох років обрано вперше 153 голови первинних та 369 цехових профорганізацій, 1911 профгрупоргів.

Здійснено комплекс заходів щодо підготовки змін організаційної структури профспілки при реформуванні залізничного комплексу країни. З цієї метою проведено:

- зустрічі із керівництвом Міністерства інфраструктури України, головних управлінь Укрзалізниці, у тому числі в рамках розширених засідань професійних секцій Ради профспілки;

- зустрічі із профспілковим активом дорожніх і територіальних профорганізацій;

- семінар із головами дорожніх і територіальних профспілкових організацій на базі Белгородської філії дорпрофжелу Південно-Східної залізниці Російської профспілки залізничників і транспортних будівельників;

- засідання комісії Ради профспілки з оргмасової та інформаційної роботи;

- семінар із завідувачами фінансовими відділами – головними бухгалтерами дорожніх і територіальних комітетів профспілки, на якому розглянуто правові підстави запровадження централізованого обліку і бухгалтерського обслуговування.

Підготовлено проект постанови щодо основних принципів ре-

формування структури профспілки, розроблено типові положення про територіальний центр дорожньої профорганізації та раду голів первинних профорганізацій, примірний штатний розпис територіального центру, проект порядку взаємодії та розмежування функцій між організаціями профспілки.

ЗА метою надання методичної допомоги профактиву і, насамперед, головам первинних профорганізацій протягом 2012–2013 років Радою профспілки підготовлено та видано випуски нормативної бази діяльності профспілки:

- матеріали VI З'їзду профспілки залізничників і транспортних будівельників України;

- інструкція з проведення звітів і виборів у профспілці залізничників і транспортних будівельників України;

- нормативно-методичні матеріали з питань організації відпочинку та оздоровлення дітей та підлітків;

- звіти та вибори в профспілці (офіційні та методичні матеріали);

- робота з молоддю профспілки (збірник нормативних документів та матеріалів).

Продовжувалась робота з удосконалення структури профорганізації станцій, утворення профорганізацій в підрозділах воєнізованої охорони. Станом на 1 січня 2014 року утворено первинні профспілкові організації в 9 загонах відомчої воєнізованої охорони, членами профспілки є майже 3500 працівників.

Утворено первинні профорганізації в державних підприємствах «Український транспортно-логістичний центр» та «Українська залізнична швидкісна компанія».

Упродовж 2012–2013 років Радою профспілки організовано та проведено 14 засідань професійних секцій.

Продовжено практику залучення керівників і головних спеціалістів головних управлінь (управлінь) Укрзалізниці до засідань секцій, підготовки ними до кожного засідання аналітичних і статистичних матеріалів про стан справ у тому чи іншому господарстві.

Утворено та проведено організаційне засідання профсекції працівників відомчої воєнізованої охорони Ради профспілки.

Проведено три виїзних засідання президії Ради профспілки, а саме:

- у Дніпропетровську – в рамках розгляду питання про стан організаційно-кадрової та інформаційної роботи в первинних, об'єднаних, територіальних профспілкових організаціях дорожнього комітету профспілки Придніпровської залізниці пере-

- у Дніпропетровську – в рамках розгляду питання про стан організаційно-кадрової та інформаційної роботи в первинних, об'єднаних, територіальних профспілкових організаціях дорожнього комітету профспілки Придніпровської залізниці пере-

- у Харкові – обговорено питання щодо реформування профспілки;

- у Донецьку – розглянуто питання про роботу дорожньої профорганізації Донецької залізниці з організаційно-кадрових питань, перевірено діяльність 27 профкомів первинних профорганізацій і 4 теркомів;

- у Донецьку – розглянуто питання про роботу дорожньої профорганізації Донецької залізниці з організаційно-кадрових питань, перевірено діяльність 33 профкомів первинних профорганізацій і 6 теркомів.

Щомісяця проводились інформаційні дні для голів та профспілкових активістів профорганізацій прямого підпорядкування Ради профспілки.

Проведено виїзні Дні Ради профспілки на залізничних вузлах Дарниця (ДП «Ліскі»), Запоріжжя, Конотоп, Ужгород, Дебальцеве, Івано-Франківськ, Суми, Житомир.

Забезпечено супровід та розвиток соціального проекту профспілки – дисконтної програми.

ЗВІТ про роботу Ради профспілки за 2012–2013 роки

Досягнуто наступних показників:

- укладено 540 договорів із партнерами, в тому числі мережевих, які працюють у 47 бізнес-напрямках;
- програмою охоплено 1865 торговельних об'єктів у 179 містах України;
- передано членам профспілки 120 тис. дисконтних карток;
- забезпечено оперативне супроводження веб-сайта дисконтної програми та періодичні публікації в газеті «Вісник профспілки», «Магістраль», «дорожніх газет»;
- забезпечено зворотній зв'язок із членами профспілки та представниками партнерів, оперативне вирішення конфліктів, пов'язаних із недоліками в реалізації договорівних зобов'язань;
- розроблено та затверджено заходи щодо розвитку дисконтної програми профспілки, в тому числі запровадження кобрендового проекту.

Протягом звітного періоду за сумлінну, активну та творчу роботу щодо захисту правових, трудових і соціальних прав та інтересів членів профспілки відзначено нагородами Ради профспілки:

- Почесним знаком «За заслуги перед профспілкою» – 31 особу;
- Знаком «За активну роботу в профспілці» – 42 особи;
- Почесною грамотою – 59 осіб;
- Подякою Ради профспілки – 60 осіб.

Запроваджено Молодіжну відзнаку Ради профспілки та заохочено нею 26 активістів.

ЗМЕТОЮ сприяння ініціативі та активності у питаннях розвитку ефективного соціального діалогу, результативній діяльності з організації виконання положень Галузевих угод і колективних договорів започатковано Почесний знак профспілки «За розвиток соціального діалогу», яким нагороджено чотирьох роботодавців різного рівня.

В той же час в організаційній та кадровій роботі профспілки є певні недоліки, які характеризуються наступними показниками, зокрема:

- Простежується зменшення кількості членів профспілки. Загальна кількість членів профспілки зменшилася на 28,5 тис. осіб (5,7 %) порівняно з 2011 роком.
- Порівняно із даними 2011 року:
 - кількість працюючих членів профспілки зменшилась на 30,2 тис. осіб (7,2 %);
 - кількість студентів та учнів зменшилась на 7,3 тис. осіб (17,5 %);
 - кількість непрацюючих пенсіонерів – членів профспілки збільшилась на 8,9 тис. осіб (22,5 %);
 - кількість працюючих жінок – членів профспілки зменшилась на 8,4 тис. осіб (4,8 %);
 - кількість працюючої молоді до 28 років – членів профспілки зменшилась на 8,7 тис. осіб (11,6 %).

■ Кількість працівників, які вибули із профспілки за власним бажанням протягом 2012–2013 років – 2536 осіб. Із них переважна більшість (1971 особа, що складає 77,7 %) – працівники структурних підрозділів Південно-Західної залізниці.

■ Станом на 31 грудня 2013 року загальна кількість членів інших профспілок складала 5,2 тис. осіб. У 2011 році загальна кількість членів інших профспілок складала 4,3 тис., тобто їх чисельність збільшилася на 0,9 тис. осіб (20,9 %).

Зважаючи на необхідність зміцнення профспілки в умовах структурних перетворень та оптимізації чисельності працюючих, що відбуваються в залізничній галузі, профспілковим органом усіх рівнів необхідно:

- активувати діяльність щодо захисту законних прав та інтересів членів профспілки, рішуче і принципово реагувати на порушення трудового законодавства;
- посилювати внутрішню дисципліну, сприяти модернізації профспілки в умовах реформування галузі;
- враховуючи щорічне значне зменшення працюючих членів профспілки, переглянути штатні розписи апаратів виборних органів профспілки там, де є така необхідність;
- здійснювати заходи щодо посилення мотивації членства у профспілці, у т. ч. шляхом активної участі профспілкових організацій усіх рівнів у розвитку існуючих соціальних ініціатив;
- адекватно реагувати на запровадження аутсорсингових схем, активно працювати над створенням профспілкових організацій у підрозділах відомчої охорони та аутсорсингових компаніях;
- вивчати стан та підвищувати ефективність діяльності профспілкових організацій, поряд із якими діють осередки інших профспілок.

Інформаційна діяльність

Здійснюються поступові кроки щодо реалізації Стандарту інформаційної діяльності профспілки залізничників і транспортних будівельників України і зміцнення вертикальної структури накопичення і розповсюдження інформації.

УРАМКАХ відповідних заходів проведено конкурс на найкращий проект інформаційного стенда первинки.

Здійснюється моніторинг інформаційної активності на сторінках газети «Вісник профспілки» голів первинних профорганізацій, інших профпрацівників та активістів.

Так, у 2012 році дописувачами стали 162 профпрацівники, які надали для друку понад 300 матеріалів. Загалом у 2012-му у «ВІСНИКУ» надруковано більше ніж 1000 різноманітних текстових і фотоматеріалів авторів – молодих активістів, профпрацівників, спільчан, журналістів, громадських кореспондентів та інших дописувачів.

У 2013-му працівниками профорганів різних рівнів надано 253 матеріали, а також прес-центрами: дорпрофсоюзів – 35, теркомів профспілки – 81 (всього 369 публікацій). Загалом до газети минулого року надіслано понад 700 текстових і фотоматеріалів, ще близько 300 підготовлено відділами і працівниками апарату Ради профспілки, тобто у 2013 році їх кількість перевищила 1000.

Повідомлення оперативного надходять із дорожніх, територіальних і первинних профорганізацій, з ними налагоджено тісні творчі контакти.

Все активніше для передачі інформації до «ВІСНИКА» використовується електронна пошта, на сайті профспілки функціонують інтернет-сторінки профорганізацій, що оптимізує зв'язок газети з авторами та свідчить про освоєння профпрацівниками сучасних засобів зв'язку. Але це стосується, на жаль, не всіх профкомів первинок.

ПРЯТОМ 2012–2013 років вийшло 48 номерів газети. Рада профспілки постійно працює над удосконаленням свого друкованого органу.

Недарма тираж «ВІСНИКА» на початку 2012 року досягнув максимальної позначки – 353 тис. при-

мірників. Рада профспілки з другого півріччя 2012 року внесла до Каталогу періодичних видань України суттєву зміну, вказавши, що пільгова передплата нашого видання у поштових відділеннях країни оформлюється виключно за пред'явленням квитка члена профспілки залізничників і транспортних будівельників. Однак і протягом 2013 року тираж профспілкової газети коливався в межах від 335 тис. до 200 тис. До речі, у січні 2014 року цей показник становив понад 260 тис. екземплярів.

За даними з місць, «ВІСНИК» надходить у необхідній кількості примірників до профкомів, залізничних бібліотек, будинків відпочинку локомотивних бригад, гуртожитків, кімнат приймання їжі, а також до керівників-господарників і фахівців-виробничників структурних підрозділів, а також тих, хто отримує профспілкову газету безпосередньо на своїх робочих місцях. Водночас більшість профорганізацій оформлюють адресну передплату для спільчан, і таке рішення є найбільш оптимальним.

У 2012–2013 роках проведено читачькі конференції у Запорізькому моторвагонному депо, вагонних депо Ужгород (Чоп) і Дебальцеве-Сортувальне, Житомирській дистанції сигналізації та зв'язку. Також відбувалися зустрічі з читачами й користувачами сайту.

З метою оперативного надходження до кожного спільчанина та удосконалення традиційної системи доставки газети у 2014 році маємо намір за підтримки Молодіжної ради профспілки розпочати здійснення пілотного проекту щодо оперативного адресного розповсюдження електронної версії «ВІСНИКА» головам первинних профорганізацій та молодіжних рад усіх рівнів, а також молодим активістам і тим працівникам, адреси електронної пошти яких будуть накопичені у базі даних відповідних профорганізацій.

На нас чекає кропітка робота, але вона того варта, адже всі голови первинок і молодіжних рад, а також молоді спільчани з 2015 року матимуть можливість отримувати електронний варіант газети на декілька днів раніше, ніж вона виходить з друку.

Певні кроки в цьому напрямку вже здійснюються, а протягом 2014 року треба остаточно відпрацювати детальну систему розповсюдження профспілкової газети за вертикальною схемою – від Ради профспілки до читачів із задіянням всіх ланок.

Нам вкрай важливо, щоб кожний номер газети доходив до конкретного спільчанина. Успішне впровадження цього проекту допоможе профкомам скоротити витрати на доставку газети, а Раді профспілки – на поліграфічні послуги. Але тираж газети не впаде, тому що у нього буде дві складових – друкована й електронна, які будуть підсумовуватися.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ безперебійного функціонування та розвитку офіційного сайту профспілки www.zalp.org.ua та його форуму сприяє більш ефективній комунікації між спільчаними і профорганами.

Він оперативно поповнюється новими розділами, рубриками, у яких публікується корисна інформація. Інтерфейс сайту за останні два роки став набагато зручнішим для користувачів, а у результаті зміни структури стала можливою й оперативніша робота з інформацією.

Протягом двох років фахівці Ради профспілки надали понад 1200 відповідей та консультацій на

звернення спільчан на сайт або електронною поштою. Активне спілкування відбувається і в інших темах форуму.

У 2012 році було оперативно створено і наразі активно наповнюється відповідною інформацією наш новий інформаційний ресурс – міні-сайт «Дисконтна картка члена профспілки» соціального проекту профспілки «Дисконтна програма». А протягом 2013 року на сайті профспілки з'явився ще один новий розділ – «Профспілкова корпорація life:», у якому розміщуються матеріали щодо корпоративної мережі мобільного зв'язку, зокрема, інструкції, інформація про тарифи, послуги, механізм побудови мережі тощо.

Постійно поповнюється інформацією розділ «ПНПФ «Магістраль» – тут розміщено нормативні документи, що стосуються діяльності галузевого пенсійного фонду, консультації фахівців з питань недержавного пенсійного забезпечення, новини.

ЗНАЧНИХ зрушень в інформаційній діяльності досягнув, зокрема, Шевченківський терком профспілки. На його базі створено регіональну відеостудію. Тож профпрацівники використовують можливості сучасних технологій для налагодження зв'язку між теркомом і активістами на місцях. Зокрема, студію відеозв'язку об'єднано в кімнату охорони праці локомотивного депо Христинівка. Проведені заходи із впровадження відеозв'язку дали, наприклад, можливість провести відеоконференцію з профактивом територіальної організації зі студії Одеського дорпрофсожу.

Початок цієї роботи покладено, тож профорганізаціям варто переймати позитивний досвід «першопрохідців». Рада профспілки, зі свого боку, робить певні кроки для підготовки і проведення інтернет-, аудіо- та відеоконференцій та інших заходів спілкування з виборними органами, штатними працівниками, активом із застосуванням сучасних інформаційних технологій. На місцях теж потрібно працювати у цьому напрямі, щоб більш конкретно наблизитися до реалізації відповідних пунктів інформаційного Стандарту.

У 2013 році підготовлено до друку «Альманах оздоровничих залізничного транспорту України».

Інформація про галузеві оздоровчі заклади, яка увійшла до видання, буде корисною для профпрацівників і всіх, хто цікавиться, де можна добре відпочити.

Міжнародна діяльність

Головним чинником, що позначився на міжнародній арені залізничної галузі за звітний період, була значна рецесія.

ВІДБУЛОСЯ безпрецедентне падіння обсягів вантажообігу, а відтак і без того занижена ціна робочої сили залізничників зазнала елементів крайньої економії. Тому коли у 2012 році у м. Баку відбувся IV звітний-виборний конгрес Міжнародної конфедерації профспілок залізничників і транспортних будівельників СНД та країн Балтії (МКПЗ), членською організацією якої ми є дванадцять років поспіль, однією з найактуальніших тем була консолідація зусиль профспілок щодо збереження досягнутих пільг для її членів та мінімізація наслідків реформування залізничних галузей.

З наявних важелів впливу, крім страйків або протестів у тій чи іншій формі як засобів крайньої не-

обхідності, для профспілки є: міжгалузева кооперація дій з іншими вітчизняними профспілками та організована солідарність на національному та міжнародному рівнях. В такій ситуації вкрай важлива єдність: ідейна, коли позиція усіх ланок нашої організації є одностайною, та організаційна, коли для збереження стабільності виконуються превентивні заходи на місцях у повному обсязі.

У вересні 2013 року солідним представницьким форумом для обговорення стану соціального діалогу та профспілкового руху на транспорті стала VI регіональна конференція профспілок транспортників у м. Батумі (Грузія). Більше ніж 140 учасників із 33 профспілок та їх об'єднань з 11 пострадянських країн разом з представниками чотирьох міжнародних організацій (МОП, ВКП, МФТ та ЄФТ), представниками органу міждержавного співробітництва країн СНД та дипломатичного корпусу країни-господаря особливо наголошували на нагальній потребі інвестицій у соціальні програми першої необхідності: пенсійну, страхову, іпотечну, молодіжну, тобто у людський капітал.

ОСТАННІМ часом все більше точаться жваві дискусії про необхідність ініціювання профспілками за підтримки залізничних адміністрацій створення національних громадських рухів для лобювання інтересів залізниць та галузі в цілому. Одним із завдань такого руху є спонукання урядів до прийняття позитивних для залізниць рішень. Членами такого громадського руху могли б стати організації – користувачі залізничних послуг, підприємства транспортного будівництва, науки та навчальні заклади, екологічні організації та міжнародні партнери. Аналогічний досвід мав місце у Німеччині ще на початку 2000 року, коли профспілка транспортників EVG (тодішня TRANSNET) ініціювала створення активно діючого до тепер об'єднання користувачів залізниць – Allianz pro Schiene («Професійний залізничний альянс»).

Співпраця профспілки з новими транспортними компаніями та залізничними операторами в рамках такого альянсу у вітчизняних реаліях могла б сприяти налагодженню та розвитку реального соціального діалогу. Безумовно, є й великі організаційні й політичні складності, але досвід колег показує, що ініціатива варта зусиль.

Згадана регіональна конференція стала також важливим підготовчим етапом у створенні Євроазіатської федерації транспортників (ЄаФТ), де ініціатива належить залізничникам. ЄаФТ координувала б дії профспілок за основними логістичними коридорами регіону СНД для організації тиску на «недоброзичливих» роботодавців. Це нові реалії, що приходять в галузь як контраргумент професійних спілок у разі відсутності конструктивного соціального діалогу з ними.

ШЕ ОДНА домінуюча особливість останніх двох років – укрупнення профспілок шляхом об'єднання з іншими по галузі (Німеччина, Угорщина), міжгалузеві об'єднання (Вірменія, Казахстан). А вже прогнозовано постає необхідність для профспілкової спільноти щодо напрацювання пакету конкретних мінімальних соціальних гарантій для робочого класу, що враховував би національні та галузеві особливості.

Такий крок став би новим індикатором того мінімуму, який би слугував точкою відліку щодо загальної профспілкової політики на всіх рівнях, у тому числі під егідою Всесвітньої конфедерації профспілок.

Пам'ять

Президія Ради профспілки залізничників і транспортних будівельників України висловлює глибоку скорботу за загиблими під час масових акцій протесту у Києві у лютому 2014 року, серед яких – і наші спільчани:

ІЛЬКІВ Богдан Іванович – машиніст автомотриси Стрийської дистанції енергопостачання Львівської залізниці;

ПОЛЯНСЬКИЙ Леонід Петрович – монтер колії Київської дистанції колії Південно-Західної залізниці;

ЗУБЕНКО Владислав Віталійович – черговий по залу вокзалу Харків-Пасажирський Південної залізниці.

Неймовірна біль втрати... Висловлюємо глибокі співчуття родинам, близьким і колегам-спільчанам. Світла пам'ять загиблим...

www.zalp.org.ua

ВІСНИК
ПРОФСПІЛКИ

Газета
«Вісник профспілки
залізничників і транспортних
будівельників України»

Засновник і видавець –
Рада профспілки
залізничників і транспортних
будівельників України
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2661 від 3.07.1997 р.

Газета виходить
двічі на місяць.

Індекс 94922

Головний редактор
Ольга АРТЕМ'ЄВА

Редакційна колегія:
Михайло СІНЧАК –
перший заступник
Голови профспілки,
голова редакційної колегії;
Василь ЛЕСЬКО –
заступник Голови профспілки, за-
ступник голови
редакційної колегії;
Ольга АРТЕМ'ЄВА –
завідувач відділу інформації;
Світлана АНІСІМОВА –
завідувач відділу економічної
роботи, організації праці
і заробітної плати;
Олександр ГНАТЮК –
завідувач відділу організаційної
і кадрової роботи.

Матеріали публікуються мовою оригіналу. За точність виважених фактів та інших відомостей відповідальність несе автор. Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції. Листування з читачами ведеться лише на сторінках газети. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.

№ 5 (640)*
14 березня 2014 р.

Тираж 205 тис. 042 прим.

Газету набрано і зверстано
у відділі інформації
Ради профспілки.

Адреса: 03049, м. Київ,
Повітрофлотський пр-т, 15 А
тел. 465-00-80
тел./факс 465-00-78
E-mail: visnykprof@uz.gov.ua

Друк: ТОВ «Поліпрінт»
(м. Київ, вул. Лугова, 1А)

Замовлення № 3464

**Наступний номер
газети вийде
28 березня 2014 року**